

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnerat pillugit inatsisissaatut siunnersuutip (Digitaliusumik innarliisarnerit akiorneqarnissaannut suliniutit, matumani isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaanerup, grooming-ip, inerteqqutinngortinneqarnera, meeqqamik atoqateqarnerup pinngitsaaliinermut naligiissinneqarnera, malunnaarsarluni atoqateqarneq, upperisarsiortut aqutsisuisa atoqateqarniarlutik inuup pisariaqartitsineranik imaluunniit pinngitsuuisinnaannginneranik atornerluineri il.il.) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Inuutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalackersuisumit saqqummiunneqartoq)

pillugu

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Naleraq, (Emanuel Nûkomut sinniisussaq)
Inatsisartunut ilaasortaq Pipaluk Lyngø, Inuit Ataqtigiit, (Harald Biancomut sinniisussaq)
Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut

UKA2023-mi ulloq 10. oktoberimi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertarisaalu

Kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliornerit, tassunga ilanngullugu digitaliusumik innarliisarnerit akiorneqarnissaannut suliniutip nukittorsarneqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi anguniarneqarpoq.

Tamatuma kingunerisaanik pinerluttulerinermik inatsimmi allannguutissat arfineq marluk tamarmik kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliornernut attuumassuteqartut atuutsinneqalernissaat inatsisissatut siunnersuummi anguniarneqarpoq.

Siullertut isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaanermik, groomingimik taasagaat pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqassaaq. Isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaaneq, grooming, pisutut inuup pineqartup kinguaassiuutitigut innarlerneqarnissaa imaluunniit meeqqap inuusuttulluunniit assinik tamataqanngitsunik imaluunniit assinik kinguaassiuutinut tunngassuteqartunik nassiussinissaa siunertaralugu, meeqqamut imaluunniit inuusuttumut tatiginnilernissamik ineriartortitsineratut paasineqassaaq.

Aappaattut pinerluttulerinermi inatsimmi inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut, pinerluttuliortup qitornassarisaanik imaluunniit qitornarsiarisaanik imaluunniit ilinniartitassatut perorsagassatulluunniit assigisaanilluunniit tatigineqarluni paarisaaanik, kinguaassiuutitigut atassuteqarnermik pinerluttulerinermi inatsisip inerteqquteqarnera annertusiniarneqarpoq, taamaalilluni siunissami aamma kannguttaalliorfiginninneq ilaatinneqalissalluni. Allannguutip nassatarisaanik assersuutigalugu siunissami pineqartup ilinniartitsisuata atuartumik kannguttaalliorfiginninnera, ilinniartitsisup taamaaliornermigut eqqartuussisulersuunneqarsinnaajunnaarneranik kinguneqartumik, atuartup akuersissuteqaqqaarfigninnaassanngilaa.

Pingajuattut pinerluttulerinermi inatsimmi §§ 77-imit 81 ilanngullugu aalajangersakkat annertusineqarnissaat aallarnerniarneqarpoq, taamaalilluni aalajangersakkat siunissami kinguaassiuutitigut iliuutsit, pinerluttuliortup eqqunngitsuliorfigineqartumut imminut iliuuseqartitsineranut tunngassuteqartut, aamma sextortionimik taaneqartartoq ilaatinneqalissallutik.

Sisamaattut inuup pinerluttuliortumik allaasorinninnera tunngavigalugu inummik atoqatigininnerata allatulluunniit kinguaassiuutitigut atassuteqarnerata pinngitsaaliinertut pinerluutinnortinneqarnissaa pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa aallarnerniarneqarpoq.

Taakkua saniatigut tallimaattut pinerluttulerinermi inatsimmi pinngitsaaliineq pillugu aalajangersakkap annertusineqarnissaa, pisup inuup 22-inik ukioqalereersimasup meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik atoqatigininnerata imaluunniit allatut kinguaassiuutitigut atassuteqarnerata ilaatinneqalernissaa, aallarnerniarneqarpoq. Pinerluttuliortoq 22-nik ukioqalereersimappat, meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarneq imaluunniit allatut kinguaassiuutitigut atassuteqarneq siunissami pinngitsaaliinertut isigineqassasoq, aalajangersakkap kingunerissavaa.

Arferngattut inuup sulinermut, aningaasaqarnermut, katsorsarneqarneqarnermulluunniit imaluunniit paaqqutarineqarnissamut atatillugu pinngitsuuisinnaanngitsup ingasattumik atornelunneqarnera pillugu pinerluttulerinermi inatsimmi § 78, imm. 2-mi pinerluutinnortitsinermik

suliassaqarfiup, upperisarsiornermik aqutsisut atorfirminnik ingasattumik atonerluinerisa ilaatinneqalernissaannut, annertusineqarnissaa aallarnerniarneqarpoq. Upperisarsiornermut aqutsisup aamma taassuma ilagiivini ilaasortap akornanni pinngitsuisinnaajunnaaqqaneq atuutissasoq, aamma pissut taanna upperisarsiornermut aqutsisumit ilaasortamik atoqateqarnissaq imaluunniit allatut kinguaassiuutitigut atassuteqarnissaq anguniarlugu ingasattumik atonerlunneqartoq, aalajangersakkap atorneqarnissaanut piumasaqaataassaaq.

Arfineq aappaattut pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkani oqaatsit atorneqartut nutarterneqarnissaat aallarnerniarneqarpoq, taamaalilluni ullumikkut “atortussanik pornografiskiusunik” taaguusersuineq siunissami nalinginnaasumik “kinguaassiuutitigut atortussanik” imaluunniit – atortussat inunnu 15-it inorlugit ukiulinnut pineqartillugit – “innarliinermut atortussat”-tut taaneqassallutik.

Kiisalu eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaaneq, grooming, aamma sextortion pillugit aalajangersakkat nutaat malillugit suliani, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 333, imm. 1 malillugu eqqunngitsuliorfigineqartut illersuisumik ivertitsivigineqarnissamik periarfissaqalissapput.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut siullermeerneqarami tapersorsorluarneqarpoq.

Inuiaqatigiit nutaaliaasut qarasaasiat atorlugit attaveqatigiinnermik annertuumik atuinerat eqqarsaatigalugu digitaliusumik innarliisarnerit akiorniarlugit inatsisip nutarterneqarnissaanut iliuuseqartoqarnissaa pissusissamisoorlunilu pisariaqartoq oqaatigineqarpoq.

Meeqqat kinguaassiuutitigut innarlerneqarnissamut illersorneqarnerisa nukittorsarneqarnissaa aalajangiiffigisassatut siunnersuummi ilaatigut anguniarneqarnera pitsaasutut aamma erseqqis-saatigineqarpoq.

Kiisalu inuttut innarligassaanningineq kiffaangissuseqarnerlu qulakkeerniarlugit suliat taamaalillutik naammassinnngitsut arlalinnit oqaatigineqarpoq.

Taamaalilluni aalajangiiffigisassatut siunnersuut matumani pineqartoq pinerluuteqartarnerit akiorniarlugit iliuusissanik allanik malitseqartinneqassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut ataatsimiititaliamit tamakkiisumik taparserneqarpoq.

Teknologiip ineriartornera ilutigalugu attaveqaqatigiittarfiit digitaliusut aqputigalugit innarliisarnerit nalinginnaanerulerput.

Misilittakkat ajoraluartumik takutippaat minnerunngitsumik meeqqat tassaasut innarlerneqarnissaminut navianartorsiortut.

Aammattaaq inuup kanngutsaatsuliorfigineqarsimasup suliap ingerlanneqarnerani illersuisumit tapersersorneqarnissaminut ilitsersorneqarnissaminullu periarfissaqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Taamaalilluni inatsisit ullutsinni pissutsinut naleqqunnerulersinneqarnissaannik aammalu inuup kanngutsaatsuliorfigineqarsimasup ikiorserneqarnissamik neqerooruteqarfigineqartarnissaanik pisariaqartitsineq aalajangiiffigisassatut siunnersuutikkut aaqiivigineqarpoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit piviusunngortinneqarneranni aningaasaqarnikkut allaffis-sornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersuutitaani nassuiaatigineqartassasut Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Tamanna naapertorlugu siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingu-nerisassat matuma kinguliani allassimasutut allanneqarsimasut ataatsimiititaliamit maluginiar-neqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutip politiinut aamma sumiiffinni unnerluussisussaataasunut 2024-imi 3,3 mio. kr.-inik aamma 2025-imi siumullu 6,6 mio. kr.-inik aningaasartuuteqarnermik kingu-neqarnissaa naatsorsuutigineqartoq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup paasissutissiissutigaa. Inatsiseqarnermut ministereqarfiup oqartussaasuinut allanut aningaasartuutaanerusussatut naatsorsuutigineqartut suli inaarutaasumik aalajangerneqanngillat.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnil-
luni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasoq

Hans Enoksen

Pipaluk Lynge

Asii Chemnitz Narup

Kuno Fencker